

A CURRICULA PROPOSAL BASED ON IDENTITY VALUES

Silvia Negruțiu

Assoc. Prof., PhD, University of Arts, Tîrgu Mureș

Abstract: The author proposes a curricula which supports the comprehension of the identity phenomenon as being the foundation and perspective for perceiving otherness as an asset (not an obstacle) and also for understanding the globalization phenomenon which includes both identity and otherness.

After presenting the components of the curricula (starting points, aims for an identity based education, learning activities correlated to the aims, learning contents, evaluation guide, guides, methodological norms, supporting materials, anticipated learning experiences), the author underlines the principles of maximum generality of the new curricular concept and formulates principles that refer to the learning activity, respectively to the teaching activity.

The influences of the non-formal and informal contemporary identity education complete the perspective on a proper understanding of the globalization phenomenon, on accepting and transferring everything that is valuable in national/ identity traits into universal/ global ones.

Keywords: education, curricula, identity values, otherness, globalization

Preambul

Trăim într-o Europă unită, într-o lume globalizată unde identitatea și alteritatea stau laolaltă, niciuna cu statut de „tolerată”, ci cu valoarea pe care o pun „la comun”. Care ar fi valoarea noastră și cum poate fi ea predată? Ne gândim la valorile general-umane: adevăr, bine, frumos; la valori personale: onestitate, înțajutorare etc.; la comportamente sociale morale, spirit de echipă; la dialog și comunicare interpersonală; la acceptarea diversității de opinii în viața privată cotidiană, a diversității sociale, religioase, culturale etc.; la înțelegerea lumii prezente prin

raportare la lumea satului tradițional; la cultul față de muncă; la gândire reflexivă, flexibilă și prospectivă etc.

În contextul socio-cultural actual, nevoia înțelegerii fenomenului identitar drept bază și perspectivă pentru perceperea alterității ca valoare, nu ca obstacol, și pentru înțelegerea fenomenului globalizării (ce cuprinde, deopotrivă, identitatea și alteritatea), se cere împlinită de timpuriu, începută înainte de intrarea copilului în școală, completată și exersată de-a lungul anilor în cadrul educației de tip formal, cu acompaniament de natură nonformală și informală. Influențele educației identitare de tip nonformal și informal întregesc perspectiva contemporană asupra înțelegerii corecte a fenomenului, asupra acceptării și ducerii în universal/global a ceea ce este mai valoros în național/identitar.

Pare un joc al cuvintelor *identitate*, *alteritate*, *globalizare*, ce își schimbă mereu locurile, niciodată rolul. Înscrie ori circumscrie, subordonate ori supraordonate, acestea își păstrează proprietatea, se bucură de recunoaștere și știu să prețuiască, la rândul-le. Considerăm că este, în bună măsură, rolul educației de a face regulile de predare a *jocului de cuvinte*: când îl predăm?, cum îl predăm?, unde îl predăm?, când evaluăm?, cum evaluăm?, care sunt avantajele și care consecințele nerespectării regulilor „jocului”? etc.

1. Structurarea proiectului de curriculum la decizia școlii

În demersul nostru vom apela la proiectul care vizează dezvoltarea curriculară la nivelul unității de învățământ, respectiv la acțiunea complexă de proiectare, implementare și evaluare a unui curriculum, și nu la proiectul de dezvoltare instituțională ce ține de managementul formal al instituției respective. Avem în vedere o ofertă diferențiată, particularizată, proiect la decizia școlii (varianta elaborată în școală), un parcurs aplicativ posibil a fi realizat prin procesul instructiv-educativ, în măsura în care nu supraîncarcă, ci completează diferența de ore dintre curriculumul nucleu și numărul maxim de ore alocate săptămânal în planul-cadru de învățământ. Menționăm că disciplinele opționale pot fi proiectate la nivelul unei discipline de învățământ, la nivelul unei arii curriculare, sau la nivelul mai multor arii curriculare. Ne vom referi, însă, la varianta cea mai cuprinzătoare, opționalul la nivelul mai multor arii curriculare. Programa acestuia integrează două componente: o componentă introductivă (prin care opționalul se legitimează) și una descriptivă (prin care își etalează demersul, pas cu pas). Prima conține următoarele elemente: denumirea opționalului, tipul acestuia, clasa, profilul clasei, durata,

numărul săptămânal de ore alocate, profesor, instituția de învățământ. A doua componentă prezintă, urmând rigorile unei structuri algoritmice, argumentul disciplinei opționale, competențele interdisciplinare sau transdisciplinare vizate, competențele generale ale disciplinelor implicate, competențe specifice și exemple de activități de învățare, conținuturile alese, sistemul de valori și atitudini propuse spre a fi asimilate de către elevi, sugestiile metodologice adecvate, modalități de evaluare și bibliografia consultată.

Menționăm că proiectarea curriculumului elaborat în școală aparține în exclusivitate cadrului didactic și că disciplina opțională nu constituie obiectul evaluărilor și examinărilor externe.

2. Strategii de implementare a curriculumului la decizia școlii

Curriculumul elaborat în școală are menirea de a aduce înnoiri domeniului educațional. Acesta apelează la metode de învățare bazate pe proiecte de investigație, la învățarea prin cercetare, prin rezolvarea de situații-problemă, la învățarea colaborativă. Preocuparea propunătorului este de a le facilita elevilor învățarea experiențială, prin organizarea de activități grupale, prin apelul la metode de cercetare directă a realității (experimentul, abordarea euristică, învățarea prin descoperire), la metode de cercetare indirectă a realității (abordarea euristică, învățarea prin descoperire, demonstrația, modelarea), la metode bazate pe acțiune practică, reală (exercițiul, rezolvările de probleme, algoritmizarea, lucrările experimentale, studiul de caz, proiectele), la adecvarea mijloacelor de învățământ și folosirea eficientă a acestora. Atunci când depășesc caracteristicile unor schimbări spontane, când presupun modificări/schimbări de strategii, de atitudini, comportamente și sunt rezistente în timp, *înnoirile* capătă statut de inovații în învățământ. Alături de strategiile didactice inovative, punerea în practică a proiectului de curriculum opțional impune și utilizarea unor strategii specifice managementului clasei de elevi: precizarea clară a finalităților vizate (scop, competențe), organizarea activităților de învățare corelate competențelor specifice, alegerea responsabililor și atribuirea responsabilităților, conturarea demersului de realizare a activităților propuse, monitorizarea realizării sarcinilor de către fiecare elev/grupă, atât ca proces, cât și ca produs. Evaluarea formativă, în demersul de implementare a opționalului, este o strategie esențială gestionată de către propunător. Aceasta poate fi realizată prin probe de evaluare tradiționale (orale, scrise, practice), dar și prin monitorizarea procesului de elaborare a produselor activității ce urmează a fi supuse evaluării

alternative: eseuri, referate, proiecte, portofolii; culegerea de date relevante despre impactul activităților asupra elevilor (cu ajutorul chestionarului, testului sociometric, interviului, convorbirii, studiului de caz, analizei produselor activității elevilor, analizei modului în care s-au organizat elevii pentru realizarea activităților, a implicării în activități, a îndeplinirii sarcinilor, a relaționării intragrup și intergrup), prin monitorizarea atitudinilor și comportamentelor elevilor pe parcursul implementării opționalului.

Prezentăm, în continuare, programa orientativă a cursului opțional de *Cultură și Civilizație Românească* propus de noi.

3. Opționalul *Cultură și Civilizație Românească* - Programa orientativă

3.1. Argument

Opționalul la nivelul mai multor arii curriculare, *Cultură și Civilizație Românească*, este destinat elevilor din ciclul liceal și propus a fi derulat pe parcursul unui an școlar, cu o oră pe săptămână. Opționalul vizează pe elevi și pe părinții acestora, dar este de interes și pentru elaboratorii de curriculum, managerii școlari și cadrele didactice, atât în ceea ce privește cercetarea științifică în domeniul psihopedagogic, cât mai ales în ceea ce privește optimizarea elaborării și proiectării curriculumului la decizia școlii, centrat pe valorile identitare. Credem în eficiența creării unei discipline opționale, deoarece oferă șansa derulării unor cursuri sistematice, pe când sintezele interdisciplinare periodice, respectiv proiectele de investigare a valorilor arhetipale și de valorificare a lor (experimentate de noi) au caracter episodic.

Opționalul *Cultură și Civilizație Românească* este: un demers inițiativ de explorare a lumii culturii și civilizației tradiționale românești amenințate de pericol; încercarea unui dascăl de a aduce în sala de clasă valorile acestei lumi; truda de a-i determina pe elevi, și chiar pe părinții acestora, să accepte respectiva lume; o selecție de informații decupate din anumite situații de viață și de învățare, precum și din anumite experiențe de viață și de învățare ale autoarei; convingerea că trecutul și prezentul pot sta alături; modalitatea de a induce elevilor cultul față de muncă, întâlnit în viața satului, înțelegerea că munca aduce satisfacții și că fără muncă nu se poate trăi; convingerea că totul a evoluat, odată cu evoluția societății, în încercarea omului de a-și face viața mai ușoară; o poveste trăită, de cercetare pedagogică, a elevilor din învățământul liceal implicați în Concursul Național de Cultură și Civilizație din România; o modalitate de umanizare a cunoașterii; o nevoie individuală în context național și o nevoie

națională în context european; testamentul nescris, lăsat nouă de generațiile trecute: de înțelegere, cunoaștere, preluare, acceptare, interiorizare, asumare și transmitere a valorilor identitare; îndemnul autoarei, adresat consumatorilor ideilor și soluțiilor sale, de a continua acțiunea de implementare a elementelor identitare în contexte didactice; pe lângă pasiune, o încurajare dată de Legea învățământului: *misiunea asumată de lege este de formare, prin educație, a infrastructurii mentale a societății românești, în acord cu noile cerințe, derivate din statutul României de țară membră a Uniunii Europene și din funcționarea în contextul globalizării, și de generare sustenabilă a unei resurse umane naționale înalt competitive, capabilă să funcționeze eficient în societatea actuală și viitoare*<Legea învățământului, Titlul I, Articolul 2, Alineatul (2)>.

Conținuturile opționalului sunt abordate interdisciplinar și transdisciplinar. Cunoscut fiind sincretismul artei populare tradiționale, este lesne de înțeles și de acceptat aria de cuprindere informațională a conținuturilor (limbă și comunicare, arte, tehnologii, om și societate, ecologie, consiliere și orientare, matematică și științele naturii), precum și valențele lor formative.

Menționăm faptul că, prin succesiunea unităților de conținut, opționalul dezvoltă o singură poveste, în care trecutul didactic și prezentul didactic nu se exclud, ci se caută continuu.

Abordarea este un punct de vedere, care poate fi regândit, completat, întregit.

3.2. Competențe interdisciplinare vizate

- capacitatea de comunicare orală, utilizând diverse limbaje: muzical, matematic, civic, plastic, specific științelor naturii, specific abilităților practice etc.;
- capacitatea de a lucra în echipă, de a colabora, funcție de reguli acceptate, în vederea realizării unor produse;
- capacitatea de clarificare interdisciplinară a unei teme;
- capacitatea de construcție sistemică a achizițiilor provenite din diverse discipline;
- capacitatea de formare și dezvoltare a flexibilității gândirii, de aplicare în practică a cunoștințelor.

3.3. Competențe generale ale disciplinelor implicate în predarea opționalului

- dezvoltarea capacității de cooperare în scopul facilitării contactului elevilor cu valori identitare;
- dezvoltarea interesului și a motivației elevilor pentru descoperirea asemănărilor dintre practicile din viața școlii și unele practici din viața satului tradițional;
- dezvoltarea capacităților de explorare/investigare a valorilor arhetipale (în contextul lor natural) și de experimentare a acestora în context educațional și social;
- formarea unor atitudini și comportamente responsabile privind valorile identitare;
- dezvoltarea simțului practic, ecologic, estetic.

3.4. Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Dezvoltarea capacității de cooperare în scopul facilitării contactului elevilor cu valori identitare

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
La sfârșitul anului școlar, elevul va deține următoarele competențe:	Pe parcursul anului școlar se recomandă următoarele activități:
1.1. Descrierea, într-un limbaj adecvat, a costumului național, a unei case țărănești, a unui sat, a unui obicei etc., pornind de la sentimentele pe care le generează contactul cu acestea	- exerciții de observare a costumului național, a casei țărănești, a satului, a obiceiului etc., de realizare a legăturii dintre explicație și materialul viu/imaginea prezentată.
1.2. Culegerea de informații despre practici din viața satului, despre sărbători religioase, tradiții, obiceiuri agrare etc.	- vizite la țară și la muzee etnografice; - întâlniri cu oameni vârstnici, care să povestească elevilor despre valorile ce se constituie în modele fundamentale de comportament; - formulări de concluzii; - exprimarea clară a punctului de vedere; - dezbateri pe teme date; - accesarea adreselor de Internet care pot oferi informații.
1.3. Propunerea de modalități practice de participare la efectuarea	- argumentarea punctului de vedere; - întâlniri cu săteni, la șezători și la munci în clacă;

unor munci desfășurate în viața satului, alături de săteni.	- exerciții practic-aplicative de prestare a unor munci.
---	--

2. Dezvoltarea interesului și a motivației elevilor pentru descoperirea asemănărilor dintre practicile din viața școlii și unele practici din viața satului tradițional

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
2.1. sesizarea, în viața cotidiană, a unor elemente aparținând culturii și civilizației populare tradiționale	- exerciții de recunoaștere/distingere a autenticului; - exerciții de comparare a variantelor modern-tradițional; - exerciții pentru argumentarea propriilor păreri și sentimente.
2.2. manifestarea disponibilității pentru a descoperi valori identitare	- acțiuni de investigare și documentare; - exerciții de valorificare și valorizare, în contexte didactice, a valorilor identitare descoperite; - realizare de proiecte; - realizare de portofolii; - vizionare de filme didactice; - participare, alături de săteni, la practicarea unor tradiții.

3. Dezvoltarea capacităților de explorare/investigare a valorilor identitare (în contextul lor natural) și de experimentare a acestora în context educațional și social

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
3.1. manifestarea unei implicări active în parcursul de valorificare și valorizare a valorilor identitare	- discuții de grup; - activități practice în școală/comunitate; - realizare de miniproiecte.
3.2. realizarea de reflecții personale/individuale și de grup, prilejuite de diferite evenimente din viața satului.	- realizări de dezbateri referitoare la competitivitate; - raportări la comportamentele pozitive ale celor de lângă noi; - exersarea obișnuinței de a-l privi pe cel de lângă noi prin calități și nu prin defecte; - exerciții de punere în valoare a calităților personale și de corectare a defectelor.

3.3. desprinderea trăsăturilor specifice poporului român	- deplasări în comunitatea sătească pentru cunoașterea ei; - participări efective la diferite munci, alături de săteni; - organizarea unor situații de învățare prin provocarea unor practici din viața satului; - descoperirea și numirea trăsăturilor specifice locuitorilor satului românesc și, implicit, ale poporului român.
--	---

4. Formarea unor atitudini și comportamente responsabile privind valorile identitare

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
4.1. interiorizarea și asimilarea valorilor naționale legate de munca câmpului, a pământului și de taine din viața oamenilor	- deplasări la sat pentru a lua contact nemijlocit cu viața acestuia; - exerciții de interpretare și relaționare a datelor și faptelor observate prin activitate directă; - audierea/vizionarea unor casete/DVD-uri; - organizarea unor expoziții de albume cu fotografii.
4.2. realizarea de serbări, interpretând roluri corespunzătoare jocurilor de rol „La colindat pe ulițele satului”, „Alegerea vătafului Sângiorz” etc.	- exerciții de recitare și memorare a versurilor; - exerciții de învățare și interpretare a cântecelor și colindelor; - dramatizări; - jocuri de rol; - exersarea îmbrăcării costumului național.
4.3. condensarea în registrul propozițional și în cel iconic a implicațiilor afective, atitudinale și comportamentale.	- exerciții de formulare și exprimare a părerilor proprii față de anumite arhetipuri; - exerciții de reprezentare prin desen a unor secvențe, a unor imagini artistice legate de valorile tradiționale; - dramatizări; jocuri de rol.

5. Dezvoltarea simțului practic, ecologic, estetic

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
5.1. valorificarea lucrărilor proprii și ale echipei în activități organizate cu	- exprimarea părerilor personale privind modalitățile de valorificare a lucrărilor individuale sau colective;

diferite ocazii (aniversări, serbări...).	- exerciții de stabilire a diferitelor utilizări pentru lucrările confecționate din materiale din natură.
5.2. înțelegerea conceptelor <i>ecologic</i> , <i>bine</i> , <i>frumos</i> , <i>adevăr</i> și transpunerea acestora în creații proprii.	- activități practice de realizare și utilizare a lucrărilor în care să se îmbine frumosul, utilul, spiritul ecologic și cel economic.

3.5. Conținuturi propuse

1. *Chemare*
2. *A fost odată ca niciodată...*
3. Munca în clacă
 - 3.1. La desfăcut de cucuruzi
 - 3.2. La deojdeocat fasole
 - 3.3. De la munca în clacă la învățarea prin cooperare
4. Ghicitorile
 - 4.1. Cimiliturile
 - 4.2. De la ghicitorile culese din scrierile vechi, la ghicitorile de pe Internet
5. Șezătoarea
 - 5.1. Condrate și colegii lui participă la o șezătoare
 - 5.1.1. Ritualul turcii
 - 5.1.2. Leșinul turcii și descântecul
 - 5.2. De la munca în șezătoare la lecția combinată: abilități practice și educație muzicală
 - 5.3. Șezătoarea populară, soluție a trebuințelor sătencelor
 - 5.4. Șezătoarea literară, soluție a nevoilor scriitorilor
 - 5.5. De la șezătorile populare la șezătorile literare
 - 5.6. Șezătoare literară – activitate practic-aplicativă
6. Legende
 - 6.1. *Sân' Georgiu și Sân' Medru*, după Simion Florea Marian
 - 6.2. *Sfântul Nicolae*, de Pr. Prof. Sorin Filip
 - 6.3. *Dragobetele*, după Ioan Țoca
 - 6.4. Legenda mărtișorului

- 6.5. Legende ale ouălor roșii
- 7. Sărbători religioase (tradiții și obiceiuri ale acestor sărbători)
 - 7.1. *Crăciunu' copiilor*
 - 7.1.1. *Umblatu' cu Chiralesa*
 - 7.1.2. *Colindatu' cu ața cu scăluș*
 - 7.1.3. *Matematică de sezon...*, după Rodica Dinescu
 - 7.1.4. Pregătirea și realizarea serbării de Crăciun
 - 7.2. *Sfântul Gheorghe*
 - 7.2.1. Obiceiul *Sângiorgiului*
 - 7.2.2. De la *Strigatu' peste sat* al țăranilor, la *catalogul vorbitor*
 - 7.2.3. Variantă școlară a *Strigatului peste sat*
 - 7.3. *Sfintele Paști*
 - 7.3.1. Ouă roșii de Sfintele Paști
 - 7.3.2. Vopsirea ouălor în foi de ceapă roșie (activitate practică); de la vopsirea ecologică a ouălor de Sfintele Paști, la vopsirea ecologică a lânii și a textilelor
 - 7.4. *Sânzienele*
 - 7.4.1. „Colacii” din flori de sânziene
- 8. Obiceiuri agrare
 - 8.1. Pornirea plugului
 - 8.1.1. *Pogănicu'*
 - 8.2. Cununa la seceriș
 - 8.2.1. *Cununa grâului – dramatizare*
 - 8.2.2. De la obiceiul agrar Cununa la seceriș, înspre distincțiile oferite elevilor la sfârșit de an școlar
- 9. Documentarea prin intermediul vizitelor
 - 9.1. *Vizită la țară*
 - 9.2. Vizită la Muzeul Etnografic din Tîrgu-Mureș
 - 9.2.1. Răbojul, strămoșul calculatorului
- 10. Simboluri ale vieții
 - 10.1. *Pomul vieții*
- 11. Prețuire

11.1. Cel mai prețuit ban

3.6. Valori și atitudini vizate

Prin predarea opționalului sunt vizate: valorile general-umane (adevăr, bine, frumos); valori personale (onestitate, întrajutorare etc.); comportamente sociale morale, spirit de echipă; dialogul și comunicarea interpersonală; acceptarea diversității de opinii în viața privată cotidiană, a diversității sociale, religioase, culturale etc.; înțelegerea lumii prezente prin raportare la lumea satului tradițional; cultul față de muncă; gândire reflexivă, flexibilă și prospectivă.

3.7. Sugestii metodologice

- metode de transmitere și însușire a cunoștințelor – de comunicare orală, scrisă, la nivelul limbajului intern, interpersonală;
- metode de explorare a realității – de explorare directă, indirectă;
- metode bazate pe acțiune practică – de acțiune reală, de acțiune simulată.

3.8. Modalități de evaluare a achizițiilor dobândite prin predarea opționalului

Metode tradiționale, bazate pe:

- probe orale – convorbiri, povestiri, repovestiri, discursuri argumentative;
- probe scrise;
- probe practice – șezători literare, confecționarea aței cu scăluș, a măștișorului, vopsirea ouălor în foi de ceapă roșie, împletirea „colacilor” din flori de sânziene, jocul de rol (mersul la colindat cu ața cu scăluș, umblatu’ cu Chiralesa, varianta școlară a *Strigatului peste sat*, *Ritualul turcii* etc.), pregătirea și realizarea Serbării de Crăciun, implicare în a aduce materiale ajutătoare la activități etc.;

Metode alternative bazate pe:

- observarea sistematică a activității și a comportamentului elevilor;
- investigație;
- portofoliu;
- proiect;
- autoevaluare.

4. Principii ale curriculum-ului bazat pe valorile identitare

4.1. Principii de maximă generalitate în construcțiile curriculare

- Curriculum-ul bazat pe valorile identitare este gândit și elaborat în conformitate cu idealul educațional, care reprezintă finalitatea educațională cu grad maxim de generalitate.

- Curriculum-ul bazat pe valorile identitare este gândit și elaborat ținând cont de particularitățile de vârstă și psihoindividuale ale elevilor și propune să le stimuleze acestora creativitatea, imaginația, gândirea critică și divergentă, pentru a le ușura rezolvarea sarcinilor educaționale cu care vor veni în contact.

- Construcția curriculară își propune cercetarea și prospectarea ritmului dezvoltării și a schimbărilor de natură existențială (sociale, culturale), pentru a evita rămânerea în urmă față de acestea; își propune să asigure dobândirea de achiziții (cognitive, atitudinale și comportamentale) și operaționalizarea lor, în așa fel încât să țină pasul cu dinamica schimbărilor înregistrate la nivelul societății.

4.2. Principii referitoare la activitatea de învățare

- Exemplele de activități de învățare propuse de curriculum-ul bazat pe valorile identitare sunt centrate pe elev; elevii au stiluri de învățare diferite, precum și ritm de învățare diferit.

- Acțiunea de a învăța presupune implicare intelectuală, motrică, voință, afectivitate, autoorganizare și se încheie cu dobândire de cunoștințe, cu formare de priceperi, deprinderi, capacități, competențe, atitudini, conduite, achiziții ce pot fi acumulate prin activități individuale sau cooperative ale elevilor, asemenea celor întâlnite în viața satului tradițional.

- Se urmărește ca la baza învățării să stea interesele și nevoile educaționale ale elevilor, premise ale integrării lor optime în activitatea profesională de mai târziu, respectiv în viața socială.

4.3. Principii referitoare la activitatea de predare

- Predarea facilitează atât informarea (achiziția de cunoștințe legate de valorile identitare) cât și formarea elevilor (modelarea de atitudini, comportamente, conduite etc. concordante cu cele întâlnite în viața satului).

- Predarea facilitează formarea de competențe transferabile, realizând coeziunea între activitatea instructiv-educativă și viața de zi cu zi.

- Prin predare pot fi descoperite și valorizate anumite aptitudini ale elevilor.

- Prin predare pot fi propuse situații de învățare variate, eficiente, care să nască experiențe de învățare pozitive.

- Predarea poate conștientiza la elevi importanța și necesitatea educației permanente, poate stimula și susține motivația elevilor pentru învățarea permanentă.

Concluzii

În prezentul didactic, cercetarea pedagogică își găsește noi domenii de interes, adăugând „noilor educații” noi dimensiuni. Stimulată și încurajată de pedagogia modernă, cerută de nevoia de a demonstra identitatea poporului român în era globalizării, cercetarea pedagogică românească își extinde aria de cuprindere tot mai mult, prin abordarea de teme circumscrise domeniului culturii tradiționale.

În demersul nostru de cercetare ne-am propus elaborarea unui curriculum bazat pe valorile identitare. Componentele pe care le-am avut în atenție, sunt:

- puncte de pornire, componentă ce cuprinde realitatea curriculară de pornire înspre realizarea curriculum-ului bazat pe valori identitare, numirea factorilor implicați în derularea curriculumului bazat pe valorile identitare (la pilonii triumghiului pedagogic -elev, profesor, cunoștințe- adăugând și persoane ale satului, păstrătoare de tradiție, devenite furnizoare de informații pentru elevi), sugerarea modalităților în care poate fi introdus curriculumul valorilor identitare în învățământ (crearea unei noi discipline –cursuri sistematice-, module pluridisciplinare, inserarea elementelor identitare în curriculumul existent, sisteme interdisciplinare periodice);

- finalități vizate(finalitatea educațională generală, finalități educaționale cu generalitate mai mică și finalități pentru fiecare lecție – obiective operaționale);

- activități de învățare corelate finalităților vizate;

- conținuturile învățării;

- ghid de evaluare;
- ghiduri, norme metodologice, materiale suport;
- experiențe de învățare ale elevilor.

Am avut preocuparea de a organiza situații de învățare ce permit elevilor modalități personalizate de interiorizare a informațiilor, concretizate în modificări pozitive ale structurilor cognitive, afective și psihomotorii ale acestora. În mod special, ne-am aplecat atenția asupra rolului pe care îl joacă emoția, rol situat dincolo de cogniție, creând un mediu de lucru plăcut și stimulat, privind, astfel, înspre o echilibrare a dimensiunilor procesului instructiv-educativ (informativă și formativă).

Procesul educațional este chemat să contribuie la promovarea valorilor identitare în rândul elevilor, începând cu cele mai mici categorii de vârstă. Însine ne-am format deprinderea, ca dascăl, de a merge în sate, în muzee etnografice și etnologice ale zonei cercetate (Valea Mureșului Superior), în biblioteci, de a consulta bibliotecile păstrătorilor de arhivă publicistică și de a cerceta, împreună cu elevii, elemente de tradiție cu rol formativ asupra personalității acestora. Împărtășim câteva modalități prin care am realizat investigațiile: excursii de studii, cercetări-acțiune, concursuri naționale, serbări școlare, opționalul *Cultură și Civilizație Românească*, prezentat anterior.

Trăim un prezent socio-cultural și politic în care sintagme precum: valori populare, valori naționale, valori occidentale, patrimoniu cultural sunt tot mai des vehiculate și, atâta timp cât tradiția este încă o realitate vie și în măsura în care noi o percepem ca pe o realitate dinamică, credem că disciplinele care studiază cultura populară pot, au motive și e necesar să dăinuiască.

BIBLIOGRAPHY:

1. Bocoș, M., Jucan, D., (2008). *Fundamentele pedagogiei și Teoria și metodologia curriculumului. Repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor*. Pitești: Editura Paralela 45.
2. Bocoș, M., (2007). *Didactica disciplinelor pedagogice. Un cadru constructivist*. Cluj-Napoca: Editura Presa Universitară Clujeană.
3. Crețu, C., (2000). *Teoria curriculumului și conținuturile educației*. Iași: Editura Universității „Al. Ioan Cuza”.

4. Cristea, S., (2005). *Teorii ale învățării. Modele de instruire*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
 5. Ghinoiu, I., (1998). *Vârstele timpului*. București: Editura Meridiane.
 6. Ionescu M., (2003). *Instrucție și educație. Paradigme, strategii, orientări, modele*. Cluj-Napoca: Garamond.
 7. Ionescu, M., (2003). *Învățarea bazată pe proiect*. București: Editura Humanitas Educațional.
 8. Negruțiu, S., (2008). *Cultură și Civilizație Românească. Curs optional pentru învățământul primar*. Tîrgu-Mureș: Editura Universității „Petru Maior”.
 9. Negruțiu, S., (2011). *Pași înspre un curriculum bazat pe tradiții. Posibilități, argumentare, proiectare*. Cluj-Napoca: Editura Presa Universitară Clujeană.
 10. Negruțiu, S., (2011). *Educația prin valorile arhetipale. O perspectivă realizabilă*. Cluj-Napoca: Editura Presa Universitară Clujeană.
 11. Niculescu, R. M., (2003). *Teoria și managementul curriculumului*. Brașov: Editura Universității „Transilvania”.
 12. Ștefan, M., (2006). *Lexicon pedagogic*. București: Editura Aramis.
 13. Țoca, I., (2004). *Sărbători religioase, datini și credințe populare. Interferențe spirituale, religioase și populare*. București: Editura Allfa.
- ***<http://basarab.nicolescu.perso.sfr.fr/ciret/ro/visionro.htm>
- ***Legea Educației Naționale, 2011.